

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА УСТАНОВА
«УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ»
(УКРНДІЕП)

СХВАЛЕНО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Вченою радою УКРНДІЕП
Протокол від «17» 07 2020 р.
№ 3

Директор УКРНДІЕП

[Signature]
Анатолій ГРИЦЕНКО

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ВИБОРУ
ЗДОБУВАЧАМИ
ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН**

в науково-дослідній установі «Український
науково-дослідний інститут екологічних проблем»

Введено в дію наказом директора
від 31 серпня 2020 р. № 161

Харків
2020

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про порядок вибору здобувачами вибіркових дисциплін в науково-дослідній установі «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 23.03.2016 р. № 261, Положення про організацію освітнього процесу в науково-дослідній установі «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем».

Положення містить основні вимоги щодо здійснення здобувачем (аспірантом) права вибору навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-науковою програмою та навчальним планом. Положення розроблено з метою організації вибору вибіркових навчальних дисциплін (цикл дисциплін професійної підготовки) за спеціальністю 101 Екологія на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, визначає процедуру проведення та запису аспірантів на вивчення вибіркових навчальних дисциплін.

Обсяг вибіркових навчальних дисциплін становить не менше як 25 % від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених навчальним планом підготовки здобувачів доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні.

Вибіркові навчальні дисципліни – дисципліни вільного вибору аспірантів, які спрямовані на забезпечення спеціальних (фахових) компетенцій та надають можливості здійснення поглибленої підготовки здобувача за спеціальністю (спеціалізацією), сприяють академічній мобільності здобувачів.

Перелік вибіркових навчальних дисциплін пропонується для ознайомлення здобувачеві у вигляді короткої інформації про навчальні дисципліни вільного вибору аспірантів.

Результати вибору аспірантами вибіркових навчальних дисциплін зазначаються у Робочих навчальних планах та індивідуальних навчальних планах роботи.

Аспіранти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання.

Вивчення аспірантами вибіркових дисциплін здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в науково-дослідній установі «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (УКРНДІЕП).

ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ АСПІРАНТАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

УКРНДІЕП несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення освітніх компонентів, які пропонуються аспірантам для реалізації ними права вільного вибору.

Викладачі вибірових дисциплін забезпечують підготовку навчальних програм, робочих програм з навчальних дисциплін, навчально-методичних матеріалів, необхідних для вивчення вибірових дисциплін.

Вивчення вибірових дисциплін відповідно до навчальних планів за спеціальністю 101 Екологія.

Обсяг вибірових дисциплін (у кредитах ЄКТС) визначається освітньо-науковою програмою за відповідною спеціальністю та навчальним планом. Не менше 12 кредитів ЄКТС передбачено на вибірові дисципліни циклу професійної підготовки, спрямовані на забезпечення спеціальних (фахових) компетенцій за спеціальністю. Обсяг кожної з вибірових дисциплін становить 3-4 кредити ЄКТС.

Реалізація вільного вибору аспірантами навчальних дисциплін передбачає:

- вибір навчальних дисциплін з відповідного блоку;
- вибір навчальних дисциплін можливий з Переліку вибірових навчальних дисциплін, що розміщується на офіційному сайті УКРНДІЕП та є у вільному доступі для аспірантів та викладачів;
- аспірант має право вільно обрати дисципліни з вибірового блоку в обсязі не менше 12 кредитів ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти, що проходять підготовку в УКРНДІЕП, мають право індивідуально формувати обсяг своєї освітньої складової за ОНП «Екологічна безпека». Передбачений ОНП обсяг програми (не менше 44 кредитів ЄКТС, з яких: 32 кредити ЄКТС для обов'язкових навчальних дисциплін та не менше 12 кредитів ЄКТС – вибірові навчальні дисципліни) може бути розширений за вибором здобувача до 52 кредитів ЄКТС за умови вибору більшої кількості вибірових дисциплін. Проте однією з обов'язкових умов для збільшення обсягу дисциплін, що викладаються, є збереження співвідношення обов'язкових навчальних дисциплін та вибірових навчальних дисциплін (не менше 25 % загального обсягу дисциплін програми мають складати дисципліни з блоку вільного вибору).

Для ознайомлення та вибору аспірантами вибірових дисциплін складається Перелік вибірових навчальних дисциплін, рекомендований для вивчення за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» за спеціальністю 101 Екологія, який розміщується на офіційному сайті

УКРНДІЕП. В Переліку зазначається короткий опис змісту дисципліни, вказується її загальний обсяг (кількість кредитів), види занять (лекції, семінарські, практичні), що застосовуються при вивченні навчальної дисципліни, мета, короткий зміст дисципліни (теми змістових модулів), ключові результати навчання (знання, вміння).

Для формування груп аспірантів з метою вивчення вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік завідувач аспірантури та керівник групи забезпечення спеціальності, за якою буде навчатися аспірант, у період листопад–грудень ознайомлюють перед вступом на 1 курс абітурієнтів з Переліком вибіркового навчальних дисциплін та надають їм відповідні науково-методичні матеріали, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси.

Вибір вибіркового навчальних дисциплін здійснюється шляхом подачі заяви на ім'я завідувача аспірантурою УКРНДІЕП у письмовій формі. Заява абітурієнта є підставою для включення його до академічної групи з вивчення відповідної навчальної дисципліни, а також включення дисципліни до індивідуального навчального плану роботи здобувача. Термін подачі заяв абітурієнтів на вивчення вибіркової дисципліни – до 20 грудня навчального року, що передує першому року навчання в аспірантурі.

Заяви абітурієнтів, після погодження із завідувачем аспірантури та керівником групи забезпечення спеціальності, розглядаються та обговорюються на засіданні групи забезпечення спеціальності. Після проведеного аналізу заяви передають завідувачу аспірантури, який формує відповідний наказ, що затверджує вибір аспірантами навчальних дисциплін. Секретар ознайомлює з наказом здобувачів, викладачів навчальних дисциплін, керівників аспірантів, керівника групи забезпечення спеціальності.

На підставі даних усіх етапів процедури вибору аспірантами вибіркового навчальних дисциплін формуються групи з вивчення вибіркового дисциплін на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Якщо аспірант із поважної причини (хвороба та ін.) не зміг вчасно визначитися з вибором навчальних дисциплін, тоді він має право зробити свій вибір впродовж першого місяця після того, як було розпочато його навчання в аспірантурі. Для цього здобувач повинен звернутися до завідувача аспірантури із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Аспірант, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, за якими сформовано групи.

Сформований перелік груп з вивчення вибіркового дисциплін відповідно до наказу враховується при складанні контракту на підготовку

наукових кадрів через аспірантуру, робочого навчального плану за відповідною спеціальністю, формуванні обсягів навантаження викладачів на навчальний рік, складанні розкладу занять.

Завідувач аспірантури включає до індивідуального навчального плану роботи аспіранта перелік вибіркового навчальних дисциплін.

Заміну вибіркового дисциплін, обраних аспірантом, можливо здійснювати лише в окремих виключних випадках за наявності поважних причин на підставі заяви аспіранта на ім'я директора УКРНДІЕП.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Заяви аспірантів, накази про формування груп з вивчення вибіркового дисциплін за спеціальністю зберігаються впродовж усього періоду навчання аспіранта.

У рамках реалізації права на академічну мобільність Вчена рада УКРНДІЕП може дозволити зараховувати аспірантам, які приймали участь у програмах академічної мобільності, вибірково дисципліни, які були прослухані в іншому університеті-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в УКРНДІЕП.

Вчена рада УКРНДІЕП може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення аспіранта на навчання з іншого навчального закладу. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умов спорідненості компетентностей, яких повинен набути аспірант. Таке рішення може бути прийняте за умови ретельного визначення засвоєних компетентностей під час співбесіди здобувача з групою забезпечення спеціальності.

Положення вводиться в дію наказом директора УКРНДІЕП.

Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою УКРНДІЕП.